

Απόφαση-βόμβα: Άκυρες οι περικοπές σε μισθούς- συντάξεις γιατρών του ΕΣΥ

Μπροστά σε ένα δημοσιονομικό «σοκ» κινδυνεύει να βρεθεί η κυβέρνηση, καθώς συνεχίζονται οι δικαστικές αποφάσεις που κρίνουν αντισυνταγματικές και ανίσχυρες τις περικοπές μισθών και συντάξεων που επέβαλε το μνημόνιο, όπως συμβαίνει τώρα με τους ιατρούς, ενώ εκκρεμεί και «τσουνάμι» αγωγών - προσφυγών για αναδρομικά που αφορούν κάθε είδους αποδοχές, φόρους, αλλά και την εισφορά αλληλεγγύης, η οποία επίσης κρίνεται αντισυνταγματική για πολλούς συνταξιούχους.

Η Ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου δημοσίευσε απόφαση «βόμβα» που κρίνει αντισυνταγματικές τις περικοπές που έγιναν από 1/8/12 (με τον ν. 4093/12) στους μισθούς των εν ενεργεία και στις συντάξεις των συνταξιούχων ιατρών του ΕΣΥ.

Σύντομα αναμένεται να δημοσιευθούν -σύμφωνα με πληροφορίες- και οι αποφάσεις που δικαιώνουν όχι μόνο τους συνταξιούχους άλλων «ειδικών μισθολογίων» (ενστόλους, καθηγητές ΑΕΙ, διευθυντές ΕΣΥ), αλλά και εκείνες που κρίνουν αντισυνταγματική την ειδική εισφορά αλληλεγγύης ανατρέποντας και τον τρόπο υπολογισμού της σε συντάξεις άνω των 1.000 ευρώ.

Την ίδια στιγμή αναμένονται «πιλοτικές δίκες» στην Ολομέλεια ΣτΕ όχι μόνο για τους εν ενεργεία ιατρούς (που έχουν ως επιπλέον «όπλο» την απόφαση-πρόκριμα του ΕΣ), αλλά και για τους καθηγητές των ΤΕΙ που ζητούν μαζικά την αναγνώριση ως αντισυνταγματικών και των δικών τους περικοπών, όπως έγινε με τους καθηγητές των ΑΕΙ. Οι τελευταίοι ξαναπροσφεύγουν παράλληλα στη δικαιοσύνη, διεκδικώντας την αύξηση των αποδοχών τους από τα τέλη του 2014, όπως έγινε ήδη δεκτό από την Ολομέλεια ΣτΕ.

Στο αναμενόμενο δικαστικό «τσουνάμι» συγκαταλέγονται προσφυγές δικαστικών λειτουργών για τα αναδρομικά που δεν τους έχουν επιστραφεί (αναμένονται αποφάσεις του «**Μισθοδικείου**»), η δικαίωση μελών του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (από το ΕΣ), ενώ οι ένστολοι αναμένουν την απόφαση της Ολομέλειας ΣτΕ, όπου προσέβαλαν ως αντισυνταγματικό και το νεότερο μισθολόγιό τους που δεν συμμορφώθηκε στη γνωστή απόφαση δικαίωσής τους από το ΣτΕ. Και βέβαια στη λίστα των προσφυγών συγκαταλέγονται και συνταξιούχοι βουλευτές.

Ενώ οι διαπραγματεύσεις για το Ασφαλιστικό και την αξιολόγηση βρίσκονται σε εξέλιξη (με προοπτική να ανοίξουν νέο γύρο περικοπών), σταδιακά «καταρρέουν», μέσω δικαιοσύνης, οι προηγούμενες περικοπές του 2ου μνημονίου, μεγαλώνοντας τον «λογαριασμό» των οφειλών του κράτους προς διάφορες κατηγορίες εργαζομένων και συνταξιούχων και ανοίγοντας τον δρόμο για νέους γύρους προσφυγών.

Μοναδική «ανακούφιση» από τη μεγάλη ύψους «λυπητερή» που αναμένει το κράτος έρχεται από τη σταδιακή διαμόρφωση της νομολογίας των ανωτάτων δικαστηρίων (ΣτΕ, ΕΣ) να μη δέχονται πλέον την επιστροφή αναδρομικών σε όλους, παρά μόνο σε όσους είχαν την πρόνοια να προσφύγουν στα δικαστήρια, αναγνωρίζοντας την αντισυνταγματικότητα των

περικοπών (μισθών, συντάξεων) μόνο για το μέλλον, ώστε να μην «τιναχθεί στον αέρα» όλο το δημοσιονομικό σύστημα.

Παράλληλα, κάποιοι στο πολιτικοδικαστικό τοπίο σκέφτονται ή συζητούν το ενδεχόμενο μιας μερικής αναστροφής της νομολογίας για να μπει κάποιο «φρένο» στα διαρκώς διογκούμενα κρατικά χρέη, ίσως και για να κερδηθεί και κάποιος χρόνος με την παραπομπή ορισμένων ζητημάτων στο Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο (ΑΕΔ) για οριστική επίλυση.

Το χρονικό της υπόθεσης

Η απόφαση-βόμβα της Ολομέλειας ΕΣ που δικαιώνει μία συνταξιούχο ιατρό, ακολουθώντας ουσιαστικά τη νομολογιακή γραμμή που χαράχθηκε στην υπόθεση των ενστόλων στο ΣΤΕ, «ξεκαθαρίζει» με σαφήνεια ότι είναι αντισυνταγματικές οι διατάξεις του ν. 4093/12 «με τις οποίες μειώθηκαν οι αποδοχές των εν ενεργεία ιατρών του ΕΣΥ και κατ' επέκταση οι συντάξιμες αποδοχές και οι συντάξεις των συνταξιούχων ιατρών του ΕΣΥ και μάλιστα αναδρομικά από 1/8/12».

Παράλληλα, δέχεται ότι η αναδρομική αυτή περικοπή παραβιάζει και το 1ο Πρόσθετο Πρωτόκολλο της ΕΣΔΑ (Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου) που προστατεύει τα περιουσιακά δικαιώματα. Η συγκεκριμένη υπόθεση παραπέμφθηκε στο αρμόδιο τμήμα του ΕΣ για να προσδιορίσει το ποσό των αναδρομικών που οφείλεται στη συνταξιούχο και τη σύνταξή της που πρέπει να επιστρέψει στα επίπεδα του Ιουλίου 2012.

Το ίδιο ακριβώς ζήτημα (για τις περικοπές που έγιναν στους 15.523 εν ενεργεία ιατρούς του ΕΣΥ) εκκρεμεί στην Ολομέλεια ΣΤΕ, που είναι πολύ πιθανό να ακολουθήσει τη «γραμμή» δικαίωσης του ΕΣ (και την αντίστοιχη νομολογία για τα «ειδικά μισθολόγια»). Ωστόσο, είναι επίσης πολύ πιθανό να ακολουθήσει την ίδια τακτική (όπως έγινε με τους καθηγητές ΑΕΙ και τις αντικειμενικές αξίες ακινήτων από το ΣΤΕ και όπως θα γίνει με την ειδική εισφορά αλληλεγγύης από το ΕΣ) να μη δεχθεί την επιστροφή αναδρομικών, παρά μόνο σε όσους είχαν προσφύγει, ώστε για τους υπόλοιπους (τον μεγαλύτερο όγκο) να ισχύσουν οι σχετικές αυξήσεις (μισθών, συντάξεων) για το μέλλον.

Είναι άλλωστε σαφές ότι η αναδρομικότητα για όλους τους ιατρούς αφορά κονδύλι που ξεπερνά το μισό δισ. ευρώ (σε βάθος διετίας). Αν, πάντως, το ΣΤΕ κάνει την έκπληξη, δείχνοντας συνταγματική ανοχή απέναντι στις περικοπές αυτές, το ζήτημα θα καταλήξει υποχρεωτικά στο ΑΕΔ για οριστική κρίση.

Η Ολομέλεια ΕΣ, υπό την αρχαιότερη αντιπρόεδρο Φλ. Καλδή (με ψήφους 14-8, καθώς δεν συμμετείχαν άλλα 12 μέλη που ήταν στη δίκη, λόγω αποχώρησης από το Σώμα ή άλλου κωλύματος), δέχθηκε στην 31 σελίδων απόφαση ότι:

- Σε περιόδους παρατεταμένης οικονομικής κρίσης, το κράτος μπορεί να περιστέλλει κρατικές δαπάνες, μισθούς, συντάξεις. Ομως, η δυνατότητα αυτή δεν είναι απεριόριστη, αλλά έχει ως όριο τον σεβασμό της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και τις αρχές της αναλογικότητας και ισότητας στην κατανομή των βαρών στο Δημόσιο, στον ιδιωτικό τομέα και στους ελεύθερους επαγγελματίες.

- Οι περικοπές του ν. 4093/12 έγιναν με καθαρά αριθμητικά κριτήρια, χωρίς να εξεταστούν οι επιπτώσεις, εάν δηλαδή απομένουν αποδοχές επαρκείς για την αντιμετώπιση του κόστους αξιοπρεπούς διαβίωσης και ανάλογες της αποστολής των ιατρών.
- Οι ισχυρισμοί του Δημοσίου αναφέρονται μεν σε λόγους δημοσίου συμφέροντος που επέβαλαν τις περικοπές (για να συνεχιστεί η δημοσιονομική προσαρμογή της χώρας, λόγω και της αποτυχίας είσπραξης των προβλεπόμενων φορολογικών εσόδων, κ.λπ.), αλλά δεν αρκούν για να καταστήσουν τις μειώσεις αυτές συνταγματικά ανεκτές.
- Οι περικοπές αυτές επιβαρύνουν και πάλι τις ίδιες κατηγορίες πολιτών (περιστολή του μισθολογικού κόστους του Δημοσίου) χωρίς να μπορεί να στηριχθεί η συνταγματικότητα των μέτρων «στη μεγαλύτερη της αναμενόμενης ύφεση της ελληνικής οικονομίας» ούτε στη μνημονιακή πρόβλεψη (σε απόφαση του Συμβουλίου ΕΕ) για μείωση κατά 12% κατά μέσο όρο των «ειδικών μισθολογίων». Κι αυτό γιατί ο εθνικός νομοθέτης, κατά την άσκηση της εθνικής δημοσιονομικής πολιτικής, δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωση να τηρήσει τις συνταγματικές αρχές (της ισότητας στα βάρη, της αναλογικότητας, του σεβασμού, της αξιοπρεπούς διαβίωσης) που παραβιάστηκαν.
- Η αναδρομική μείωση (από 1/8/12) αποδοχών των εν ενεργεία και συνταξιούχων ιατρών παραβιάζει «γεννημένα» περιουσιακά δικαιώματα, κατά παράβαση της ΕΣΔΑ, αφού ζητήθηκαν πίσω από το κράτος καταβληθέντες μισθοί και συντάξεις μερικών μηνών, χωρίς να τεκμηριώνονται οι επιτακτικοί λόγοι δημόσιας ωφέλειας ούτε η αναγκαιότητα και η προσφορότητα του αναδρομικού μέτρου.

Εισφορά Αλληλεγγύης

Ένας μεγάλος «πονοκέφαλος» περιμένει το Δημόσιο μόλις δημοσιευθούν, σύντομα, οι ογκώδεις αποφάσεις της Ολομέλειας ΕΣ που κρίνουν αντισυνταγματική την Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων (ΕΑΣ) που επιβλήθηκε σε συνταξιούχους άνω των 1.000 ευρώ και που δέχονται ότι ο υπολογισμός της έγινε με λάθος τρόπο, διογκώνοντας το ύψος της.

Με οριακή πλειοψηφία (15-12) η Ολομέλεια ΕΣ δεν θα επιτρέψει την αναδρομική είσπραξη από όλους, αλλά μόνο σε εκείνους που πήραν μέρος στη σχετική πιλοτική δίκη (10 συνταξιούχοι) και σε όσους είχαν επίσης προσφύγει στα δικαστήρια (υπολογίζονται σε λίγες χιλιάδες) περιμένοντας την «πιλοτική» επίλυση του θέματος. Οι σχετικές επιστροφές σε αυτούς θα κυμανθούν από 15 έως 187 ευρώ μηνιαίως, ενώ σε κάποιες περιπτώσεις υψηλών συντάξεων τα αναδρομικά μπορεί να φθάσουν μέχρι και ποσό 21.940 ευρώ για μία 2ετία...

Παράλληλα, η διαπίστωση της αντισυνταγματικότητας της ΕΑΣ θα οδηγήσει πιθανότατα σε νέα νομοθετική ρύθμιση αλλά και σε «τσουνάμι» αγωγών, εφόσον δεν σταματήσει άμεσα η παρακράτησή της και ο εσφαλμένος τρόπος υπολογισμού της.

Στις κρίσιμες σχετικές προσφυγές επισημαινόταν ότι πρόκειται ουσιαστικά για φόρο που παραβιάζει σωρεία συνταγματικών διατάξεων καθώς και της ΕΣΔΑ, ενώ παρακρατήθηκαν πολύ μεγαλύτερα ποσά από τα επιτρεπόμενα κατά τον νόμο, γιατί το κράτος, υπολογίζοντας την ΕΑΣ σε ποσοστό, λάμβανε κάθε φορά υπόψη του το αρχικό ακαθάριστο

ποσό της σύνταξης, όπως ήταν διαμορφωμένη το 2010, και όχι το καθαρό ποσό και μάλιστα εκείνο που διαμορφωνόταν αργότερα, μετά τις εκάστοτε μειώσεις.

Οι καθηγητές ΤΕΙ

Σε «πilotική δίκη» στο ΣτΕ κατέληξαν οι ομαδικές προσφυγές που κατέθεσαν στα διοικητικά δικαστήρια καθηγητές ΤΕΙ, ζητώντας και αυτοί να κριθούν αντισυνταγματικές και άκυρες οι περικοπές του ν. 4093/12, προκειμένου να επιστρέψουν οι σημερινές αποδοχές τους στα επίπεδα του Ιουλίου 2012 και να τους καταβληθούν αναδρομικά από τότε.

Στις σχετικές αγωγές 90 καθηγητών που παραπέμφθηκαν στην pilotική δίκη (εκκρεμούν και πολλών άλλων σε άλλα δικαστήρια της χώρας), διεκδικούνται ποσά αναδρομικών που κυμαίνονται από 6.500 έως 9.500 ευρώ από καθένα, καθώς και αντίστοιχη αύξηση των σημερινών μηνιαίων αποδοχών.

Ως νομικό «όπλο» χρησιμοποιούνται οι αποφάσεις της Ολομέλειας ΣτΕ που δικαίωσαν τους καθηγητές ΑΕΙ (με τους οποίους ανήκουν στον ισότιμο πυλώνα της ανώτατης - τριτοβάθμιας εκπαίδευσης). Ζητούν, δηλαδή, να κριθεί ότι και στην περίπτωση του διδακτικού προσωπικού των ΤΕΙ οι περικοπές έγιναν χωρίς να ληφθούν υπόψη οι επιπτώσεις από το σύνολο των μέτρων που έθιξαν τα όρια της αξιοπρεπούς διαβίωσης και επιβλήθηκαν εξισωτικά και ισοπεδωτικά, δίχως να διασφαλίζεται ότι οι απομένουσες αποδοχές επαρκούν για την άσκηση του λειτουργήματός τους, με συνέπεια να αδυνατούν να ανταποκριθούν στα ακαδημαϊκά τους καθήκοντα.

Στις προσφυγές συμμετέχουν και προσληφθέντες πριν από την ένταξη των ΤΕΙ στην ανώτατη εκπαίδευση και κατέχοντες προσωποπαγείς θέσεις του εκπαιδευτικού προσωπικού.

Παράλληλα, ξεκίνησε η υποβολή αγωγών και από καθηγητές ΑΕΙ, που παρά τη δικαίωσή τους από την Ολομέλεια ΣτΕ (χωρίς αναδρομικά) δεν είδαν να επιστρέφουν από τα τέλη του 2014 οι αποδοχές τους στα επίπεδα του Ιουλίου 2012, όπως έπρεπε να γίνει σε συμμόρφωση προς την κρίση του ανώτατου δικαστηρίου. Οι αγωγές αυτές είναι βέβαιο ότι θα γίνουν δεκτές, αφού στηρίζονται σε ήδη διαπιστωμένες αντισυνταγματικότητες και το μόνο που απομένει είναι το πότε θα εκδοθούν οι σχετικές «διαπιστωτικού» χαρακτήρα δικαστικές αποφάσεις, για να ανεβεί και άλλο ο λογαριασμός των οφειλών του Δημοσίου...

ΕΡΧΟΝΤΑΙ... ΕΚΤΕΛΕΣΕΙΣ

Το οικονομικό επιτελείο της κυβέρνησης ακολουθεί προς το παρόν (για προφανείς ταμειακούς λόγους) την τακτική και της προηγούμενης κυβέρνησης για μερική (ή και καθόλου) συμμόρφωση προς τις δικαστικές αποφάσεις, αναμένοντας προφανώς καλύτερες (ταμειακά) ημέρες... Ωστόσο, η αμετάκλητη δικαίωση (και η συνέχιση της μη καταβολής των νομίμων αποδοχών ή και αναδρομικών) δεν αποκλείεται να οδηγήσει κάποιους και σε διαδικασίες «αναγκαστικής εκτέλεσης» σε βάρος του Δημοσίου, για να πληρωθούν μέσω της ιδιωτικής περιουσίας του.